

Hvad gæller striden?

Jäderin, Axel,

53 E a Br. Fo1. 1905

National Library
of Sweden

Polit. Sv
Ox

Ärade redaktion!

Stockholm, poststämpelns datum.

Om plats hos Eder för följande uppsats anhåller

vördsamt

Axel Jäderin.

Hvad gäller striden?

Vår största inre fråga, som för hvarje dag växer till allt väldigare dimensioner, är striden mellan det socialdemokratiska arbetarepartiet och dem, som vilja bevara den bestående samhällsordningen.

Det är ännu icke klart för alla, hvad denna strid innebär. Mången föreställer sig, att nämnda partis sträfvanden egentligen gå ut på att bereda de kroppsarbetande klasserna större ekonomiska fördelar och en själfständigare ställning och att dess arbete för den allmänna rösträtten hufvudsakligen äsyftar att underlätta uppnåendet af detta mål. Man tror, att det vidtgående programmet till samhällets omdaning är blott teoretiska funderingar, som man icke behöfver fästa sig vid.

Detta är dock ett stort misstag. Socialdemokratien har klart och bestämdt uppställt för sig det målet att från grunden omdana samhället. Mot detta mål rikta dess anhängare ihärdigt och konsekvent alla sina sträfvanden, och de fullfölja sitt arbete med hänförelse och tro på sin saks framgång. De tro sig kunna bereda individen det största mått af lycka genom att göra staten allena härskande. De vilja genomföra fullständig likställighet och gifva alla samma ekonomiska fördelar. För detta ändamål skola all jord, alla byggnader, alla produktionsmedel blifva statsegendom och all produktion och omsättning skötas för statens räkning och stå under statens kontroll. Den enskilde medborgarens frihet och själfbestänningsrätt skall fullständigt undertryckas; allt skall böja sig för den kollektiva viljan. Den frihet, mänskligheten under långvariga strider tillkämpat sig, skall åter undertryckas, och framtidens ideal skall, om socialdemokraterna få sin vilja igenom, blifva tvångsstaten.

Det går icke an att längre stillatigande åse socialdemokratiens framträngande. De som hålla på friheten och på individens rätt måste förena sig för att försvara den bestående samhällsordningen. Man måste förhindra, att det socialdemokratiska partiet tillvällar sig makten inom samhället. Det är nödvändigt att sätta en gräns för dess anspråk.

Uppenbart är, att socialdemokraterna med ansträngande af alla krafter söka blifva de härskande på alla områden, inom staten och på det enskilda arbetsfältet. Genom den allmänna rösträtten vilja de få makten inom representationen, och de motsätta sig gifvetvis alla bestämmelser, som kunde betrygga andra klasser att få någon del af densamma. Få de obestriddt öfvervalde inom andra kammaren, tro de sig snart kunna tvinga första kammaren och regeringen till underdanighet, till dess tiden blir mogen för införande af den socialistiska republiken.

Betraktar man de socialdemokratiska fackföreningarnas uppträdande, så finner man, att de vilja

förbereda den socialistiska samhällsordningen genom att skaffa sig rätt att ensam bestämma förhållandena mellan arbetsgifvare och arbetare. De göra anspråk på att ensam bestämma aflöningen; de vilja vara med om att bestämma arbetets ledning; de vilja tvinga arbetsgifvaren att endast med deras medgifvande antaga och afskeda arbetare och till och med tjänstemän. För att genomdrifva allt detta söka de genom det hänsynslösaste tvång bringa alla arbetare in under sin lydning. Hela detta system afser visserligen omedelbart att bereda arbetaren så goda ekonomiska villkor, som möjligen kunna utpressas; men det är framför allt ett led i socialdemokraternas stora politiska plan, som går ut på att bringa allt näringslif i det läge, att det icke längre kan uppehållas för den enskildes räkning, utan måste öfvertagas af den socialistiskt styrda staten.

Socialismens mål och vägar ligga klart utstakade; men målet är falskt och vägarna äro ohederliga. Det tillhör de samhällsbevarande medborgarna att sätta en gräns för öfvermodet, innan det går för långt. Man har inom de klasser, som äro närmast hotade, klart insett faran och börjat öfverväga, huru man bäst skall möta den; men hela det liberala partiet vill ställa sig utanför striden. Man kan ju från den sidan icke förneka sina förnämsta principer och kan därför naturligen ej direkt gilla det socialistiska tvångssystemet; men man vill här såsom vanligt kompromissa mellan skilda meningar. De som älska att kalla sig frisinnade vilja icke gifva ärligt besked, om de äro beredda att fullständigt och ovillkorligt försvara den medborgerliga friheten på alla områden och straffa hvarje kränkning däraf eller om de vilja undandraga sig allt ansvar och stillatigande åse, att det socialistiska skräckväldet trampar enskild rätt under fötterna och ostörtdt lägger grunden till den nya tvångsstaten.

Man gör icke sin ställning klar genom att tala vackra ord om försoning och frid mellan samhällsklasserna. Det är icke nu tiden att tala om frid, då socialdemokratien icke vill veta af annat än strid, strid på lif och död. Man måste på motsidan lära sig förstå detta och rätta sig därefter. Och det är därför, man inför valen har rätt att ställa till hvarje kandidat den frågan:

Vill du med kraft och under alla förhållanden försvara den bestående samhällsordningen och den enskildes frihet och lagliga rättigheter eller vill du falla undan för socialisternas angrepp?

Man bör icke nöja sig utan klart besked. Ingen är värdig förtroendet att inväljas i riksdagen, som icke känner och erkänner, att riksdagsmannens förnämsta uppgift är att försvara samhällsordningen och att värna den medborgerliga friheten.

